

SEPA izravna terećenja (u kunama)

© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci
Europskog platnog vijeća (AISBL)

SEPA izravno terećenje

- izravno terećenje - platna usluga za terećenje platiteljevog računa za plaćanje, pri čemu je platna transakcija inicirana od strane primatelja plaćanja na osnovi suglasnosti platitelja dane platiteljevom pružatelju platnih usluga, primatelju plaćanja ili pružatelju platnih usluga primatelju plaćanja (ZPP)
- RH odlučila da će se od 01.02.2017. godine po pravilima SEPA sheme obuhvatiti izravna terećenja u kunama - osiguravanje jedinstvene tehnološke platforme u RH za procesiranje platnih transakcija i za daljnji razvoj platnih usluga u skladu s europskim standardima te omogućuje odgovarajuću pripremu cjelokupnog sustava platnog prometa za buduće uvođenje eura kao službene valute u RH

© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci Europskog platnog vijeća (AISBL)

SEPA izravno terećenje – uloge

Primatelj (vjerovnik) prima novčana sredstva u korist svog transakcijskog računa na osnovu zaprimljene suglasnosti od platitelja. Temeljem suglasnosti primatelj zadaje nalog SEPA izravnog terećenja.

Platitelj (dužnik) daje suglasnost primatelju da na teret njegovog transakcijskog računa inicira naloge SEPA izravnog terećenja. Platitelj je uvijek vlasnik transakcijskog računa koji se tereti. Platitelj u svojoj banci određuje da li je račun namijenjen provođenju izravnog terećenja, te eventualna ograničenja u dijelu provođenja izravnog terećenja.

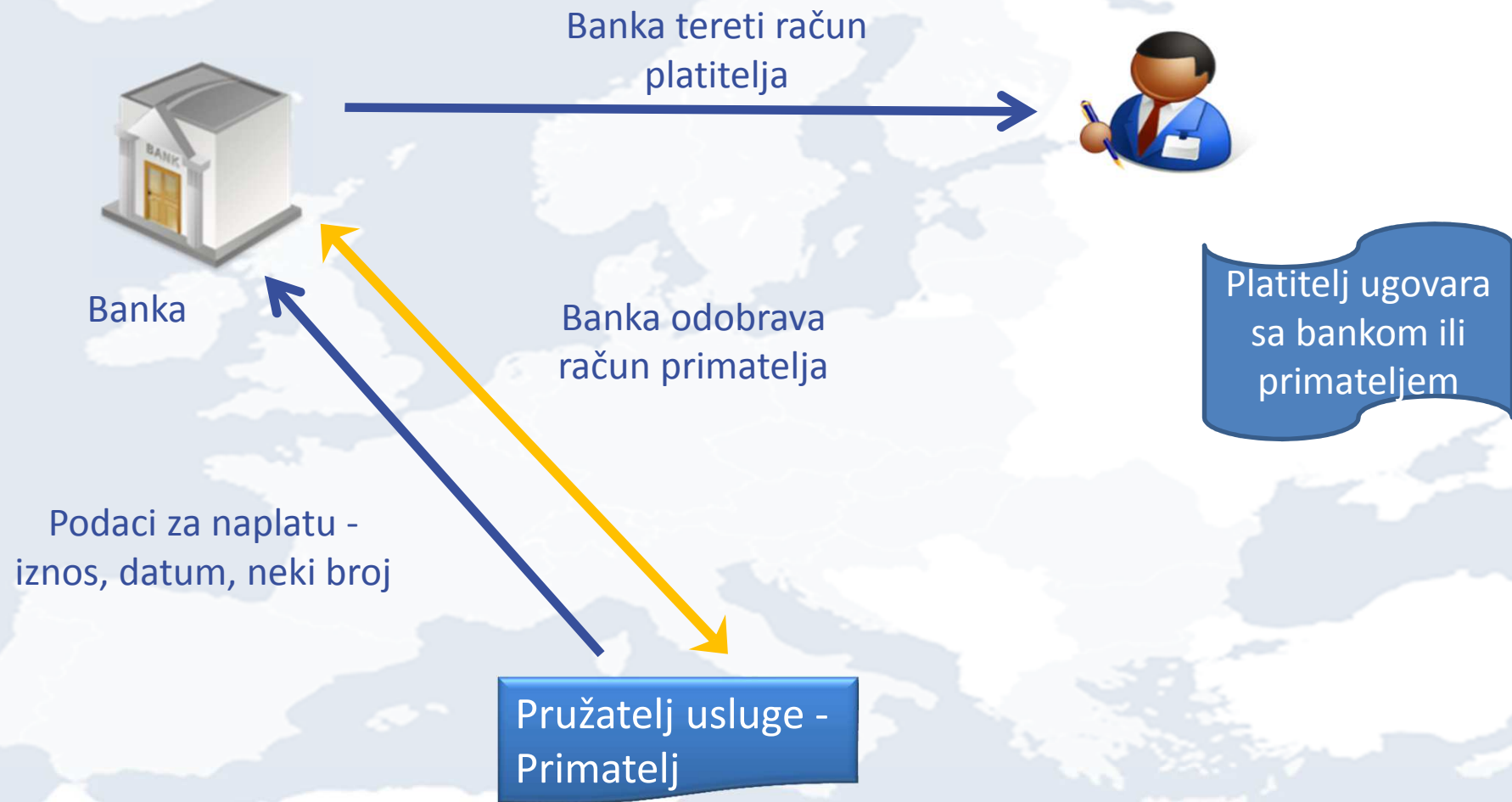
Banka primatelja - banka u kojoj primatelj ima račun i koja je sklopila ugovor s primateljem o pravima i uvjetima plaćanja baziranog na shemi. Na osnovu ugovora, banka prihvaća i izvršava nalog izravnog terećenja koji joj pošalje primatelj, te nalog izravnog terećenja prosljeđuje banci platitelja.

Banka platitelja - banka u kojoj se vodi račun terećenja i koja provodi terećenja računa platitelja po uvjetima iz Okvirnog ugovora o vođenju računa.

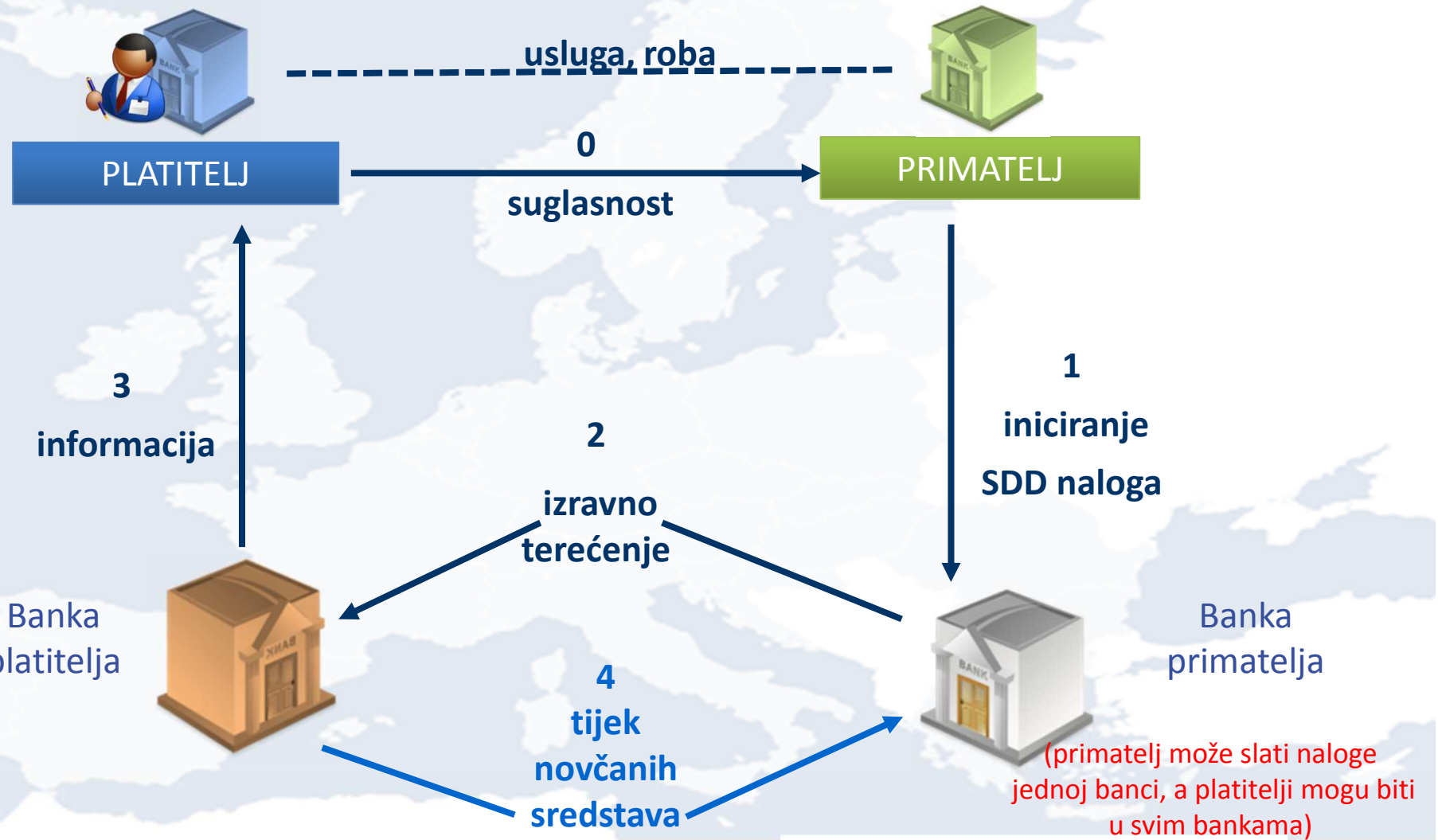

© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci Europskog platnog vijeća (AISBL)

Izravno terećenje – trajni nalog - danas

SEPA izravno terećenje – temeljna načela

© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci Europskog platnog vijeća (AISBL)

SDD HRK sheme

Dvije SDD HRK sheme:

- Osnovna HRK SDD shema (Core)
- Poslovna HRK SDD shema (B2B)

Osnovna HRK SDD shema:

- Platitelji su potrošači
- Postoji pravo povrata sredstava izvršenog izravnog terećenja

Poslovna HRK SDD shema:

- Platitelji su nepotrošači
- Nema prava povrata autoriziranog izravnog terećenja

© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci Europskog platnog vijeća (AISBL)

Osnovna i Poslovna HRK SDD shema

- Definirana su pravila ugovaranja (Suglasnosti)
- Definirana su prava platitelja
 - *crna lista, bijela lista*
 - *maksimalni iznos*
 - *ograničeno vrijeme izvršenja*
- Odbijanje plaćanja – razlozi i vremena
- Mogućnost povrata već izvršenog terećenja (samo Osnovna shema)

© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci Europskog platnog vijeća (AISBL)

Suglasnosti

- Osnovni dokument – podloga za provođenje izravnog terećenja
- Propisan je sadržaj (ne i oblik)
- Sadržaj Suglasnosti opisan u dokumentu ***Pravila Osnovne HRK SDD sheme i Pravila Poslovne HRK SDD sheme*** kao i u ***Smjernicama za korištenje SEPA osnovnih i poslovnih izravnih terećenja za primatelje plaćanja***
- **Suglasnosti čuva PRIMATELJ** plaćanja
- Po potrebi mora dati informaciju o suglasnosti i banci

© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci Europskog platnog vijeća (AISBL)

Nalog SEPA izravnog terećenja

- Račun primatelja (IBAN)
- PNB primatelja
- Račun platitelja (IBAN)
- PNB platitelja (definira primatelj!)
- Datum izvršenja (dan D)
 - *samo međubankovni radni dan (pon-pet)*
- Iznos
- Opis
- Dodatne reference
- Podaci sa suglasnosti (Identifikator suglasnosti, datum potpisivanja suglasnosti)

© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci Europskog platnog vijeća (AISBL)

Formati poruka SEPA izravnog terećenja

- Nalog za naplatu inicira **primatelj**
- Baziran na ISO20022 standardu (XML)
- Poruke SEPA izravnog terećenja:
 - Nalog SEPA izravnog terećenja = pain.008
 - Status (povratna informacija) = pain.002
 - Opoziv/Poništenje = pain.007 (ovisno o ugovoru s bankom)

© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci Europskog platnog vijeća (AISBL)

Poruka pain.008.001.02 – XML standard – primjer dijela poruke

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8" ?>
<Document xmlns="urn:iso:std:iso:20022:tech:xsd:sddhr:pain.008.001.02">
  <CstmrDrctDbtInltN>
    <GrpHdr>
      <MsgId>SDD20150225.0001</MsgId>
      <CreDtTm>2015-02-25T13:31:00</CreDtTm>
      <NbOfTxs>3</NbOfTxs>
      <CtrlSum>4100.00</CtrlSum>
      <InitgPty>
        <Nm>Primatelj d.d.</Nm>
        <Id>
          <OrgId>
            <Othr>
              <Id>29524210204</Id>
            </Othr>
          </OrgId>
        </Id>
      </InitgPty>
    </GrpHdr>
    <PmtInf>
      <PmtInfId>grupa naloga1</PmtInfId>
      <PmtMtd>DD</PmtMtd>
      <BtchBookg>FALSE</BtchBookg>
      <NbOfTxs>2</NbOfTxs>
      <CtrlSum>2100.00</CtrlSum>
    </PmtInf>
  </CstmrDrctDbtInltN>
</Document>
```


© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci Europskog platnog vijeća (AISBL)

SEPA izravno terećenje – Obaveze primatelja

- Slanje obavijesti platitelju
(na D-14 kalendarskih dana, može se skratiti, ali mora biti definirano ugovorom)
- Priprema podataka za nalog SEPA izravnog terećenja i slanje pain.008 u banku (između D-14 kalendarskih dana i D-1 međubankovni radni dan)
- Moguće i zadavanje pojedinačnih naloga (ovisi o banci)
- Provjera eventualnih odbijanja provođenja transakcije izravnog terećenja
- Za svaki odbijeni nalog umanjuje se odobrenje računa
- Za povrate nakon izvršenja, račun primatelja se tereti odmah

© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci Europskog platnog vijeća (AISBL)

Aktivnosti banke platitelja prije izvršenja SEPA izravnog terećenja

- Provjera postojanja računa platitelja
- Provjera crnih i bijelih lista
- Provjera ograničenih iznosa (ako postoje)
- Platitelju mora biti omogućeno odbijanje transakcije
- Kreiranje **Refusal** transakcije (ako platitelj odbija plaćanje)
- Posljedice odbijanja plaćanja nisu definirane shemom

© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci Europskog platnog vijeća (AISBL)

Aktivnosti banke primatelja

- Banka odobrava račune primatelja na dan D
(točno vrijeme nije propisano shemom)
- Odobrenja se provode samo za one naloge koji do tog trenutka nisu odbijeni ili povučeni
- Moguće je zatražiti „Batch booking”
(sva odobrenja iz jednog pain.008 u jednom iznosu)

© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci Europskog platnog vijeća (AISBL)

Prednosti za primatelje (1)

1. **jedinstveni obrazac suglasnosti** za izravno terećenje prema HRK SDD shemi za sve primatelje plaćanja u RH i za sve banke u RH
2. primatelj plaćanja može imati samo jedan ugovor o platnoj usluzi izravnog terećenja samo s jednom bankom neovisno u kojoj banci platitelji imaju svoje transakcijske račune
3. primatelj plaćanja može na vrlo jednostavan način **promijeniti banku** upravo zahvaljujući jedinstvenom formatu i standardizaciji u svim bankama u RH
4. **platitelji potpisuju** suglasnosti za izvršenje izravnih terećenja prema HRK SDD shemi **kod samih primatelja** plaćanja ili, temeljem ugovornog odnosa, potpisivanje suglasnosti s platiteljima za primatelje plaćanja obavlja posrednik (banka, Fina, i dr.)

© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci Europskog platnog vijeća (AISBL)

Prednosti za primatelje (2)

5. potpisane **suglasnosti se uvijek nalaze kod primatelja** plaćanja
6. primatelji plaćanja su kod izravnog terećenja prema HRK SDD shemi uvijek **informirani o razlozima neizvršenja naplate**
7. izvršenje platne usluge izravnog terećenja prema HRK SDD shemi sukladno je **jedinstvenom europskom standardu** (ISO XML 20022, IBAN, BIC)
8. izravno terećenje prema HRK SDD shemi osigurava visoku razinu **automatiziranosti, transparentnosti i sigurnosti** izvršenja platnih transakcija kroz jedinstveni format izvršenja plaćanja
9. omogućuje se **primanje izvoda s više podataka** - značajni za poslovanje
10. u potpunosti se zadovoljavaju zahtjevi za izvršenje platnih transakcija **u euro valuti kada RH uvede euro** kao službenu valutu

© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci Europskog platnog vijeća (AISBL)

Izuzeci (R-transakcije)

Ako SEPA izravno terećenje iz nekog razloga nije moguće izvršiti nastaju izuzeci ili R-transakcije

Prije obračuna (prije terećenja i odobrenja):

- REJECT - odbijanje provođenja
- REFUSAL - odbijanje plaćanja (zadaje platitelj)
- REVOCATION - opoziv (zadaje primatelj)
- REQUEST for CANCELLATION – zahtjev za otkazivanje

Nakon obračuna (nakon terećenja i odobrenja):

- RETURN - povrat (nakon namirenja)
- REFUND – zahtjev za povrat (zadaje platitelj)(samo Osnovna HRK SDD shema)
- REVERSAL – poništenje (zadaje primatelj) – do D+5

Za svaku vrstu postoje točno određena pravila i rokovi propisni shemom!

© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci Europskog platnog vijeća (AISBL)

Migracija postojećih ugovora

- Postojeći Ugovori (platitelja s bankama) će se migrirati u Suglasnosti
- Banke će ugovarati migraciju sa svakim klijentom primateljem u današnjem izravnom terećenju
- Format datoteke s podacima (zajednički)
- Originalni ugovori ostaju u bankama
- Preporučeno je Identifikator svake pojedinačne Suglasnosti

© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci Europskog platnog vijeća (AISBL)

Prijelazno razdoblje

- Banke će podatke o Ugovorima poslati današnjim partnerima sa stanjem na dan **16.01.2017.**
- Od **17.01.2017.** Suglasnosti se ugovaraju isključivo kod primatelja
- Primatelji mogu ugovoriti da netko u njihovo ime preuzima Suglasnosti (npr. banka, Fina, dr.)
- Od **17.01.2017. do 31.01.2017.** zadavanje naloga obavlja se kao i do sada (slanjem dijela podataka u banke)
- Od **01.02.2017.** zadavanje isključivo preko pain.008

© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci Europskog platnog vijeća (AISBL)

Napomene

- Svakom primatelju je dovoljna jedna banka da bi imao pristup računima platitelja u svim bankama u Hrvatskoj (a kasnije i u EU)
- Primatelj može ugovoriti uslugu izravnog terećenja i s nekoliko banaka (ukoliko ima račune u više njih)
- Izbor računa je odluka primatelja, može se mijenjati kad god se želi
- Banke moraju procijeniti primatelje i rizike koje preuzimaju
- Uslugu SEPA izravnog terećenja primatelj ugovara s bankom sukladno njenim specifičnostima
- Primatelji trebaju prepoznati sve njihove obaveze koje proizlaze iz njihove uloge u provođenju naloga SEPA izravnog terećenja

© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci Europskog platnog vijeća (AISBL)

Više infomacija objavljeno na www.sepa.hr

- ✓ Pravila Osnovne HRK SDD sheme
- ✓ Pravila Poslovne HRK SDD sheme
- ✓ Uputa za implementaciju poruke pain.008
- ✓ Uputa za implementaciju poruke pain.002
- ✓ Uputa za implementaciju poruke pain.007
- ✓ HR XSD shema za poruku pain.008
- ✓ ExternalStatusReason1Code
- ✓ obrazac Suglasnost za Poslovna izravna terećenja
- ✓ obrazac Suglasnost za Osnovna izravna terećenja
- ✓ Smjernice za primatelje za SDD
- ✓ Smjernice za primatelje za migraciju

© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci Europskog platnog vijeća (AISBL)

Pitanja?

info@sepa.hr

© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci Europskog platnog vijeća (AISBL)

HVALA NA PAŽNJI

© 2014. Sva prava pridržana. - SEPA logotip koristi se prema licenci Europskog platnog vijeća (AISBL)